

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 16.09.2024 r.

Znak: WZPS-5.431.3.9.2024.JD

Pan
Marek Golas
Burmistrz Bobolic

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 21 – 23 maja 2024 r. przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym w Gminie Bobolice. Czynności kontrolne wykonywane były w siedzibach Urzędu Miasta w Bobolicach mieszczącym się przy ul. Ratuszowej 1 oraz Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bobolicach przy ul. Jedności Narodowej 13.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie na podstawie upoważnienia nr 50/2024 z dnia 17 kwietnia 2024 r. w składzie: Joanna Dunajewska – inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem i Joanna Płachta – starszy inspektor wojewódzki.

Kontrolą objęto sposób realizacji wybranych zadań z zakresu wspierania rodziny, w szczególności zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa, a także realizacja zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonej w dniach 2 - 4 lutego 2021 r. w Gminie Bobolice.

Ustaleń dokonano na podstawie analizy dokumentacji dostępnej w Urzędzie Miasta w Bobolicach oraz w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bobolicach, a także wyjaśnień udzielonych przez Burmistrza Bobolic, Kierownika Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bobolicach oraz wskazanych pracowników.

Akta kontroli str. 1 – 13

Działalność Gminy Bobolice w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami³.

Burmistrzem Miasta Bobolice jest pan Marek Golas. W okresie objętym kontrolą funkcję Burmistrza Bobolic sprawowała Pani Mieczysława Brzoza.

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz.177 z późn. zm.)

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477).

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Oceny dokonano na podstawie analizy sposobu realizacji przez Gminę Bobolice następujących zadań z zakresu wspierania rodziny.

1. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych bez wsparcia asystenta – monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Zgodnie z przekazanym wykazem w Gminie Bobolice wszystkie rodziny przejawiające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, zostały objęte wsparciem asystenta.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że w Gminie Bobolice, w okresie objętym kontrolą, były 4 rodziny, w których została uruchomiona procedura „Niebieskiej Karty”. Podczas kontroli stwierdzono, że w 1 przypadku (tabela 6 pozycja 1) po powzięciu informacji o trudnościach opiekuńczo – wychowawczych w rodzinie nie przeprowadzono wywiadu środowiskowego, nie dokonywano rzetelnej analizy sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie. Stanowi to naruszenie art. 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W 1 przypadku (tabela 6 pozycja 1) po zakończeniu procedury w lutym 2023 r. nie prowadzono monitoringu sytuacji rodziny, co narusza art. 176 pkt 7.

2. Rodziny objęte wsparciem asystenta.

Z danych przedstawionych przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobolicach wynika, że w okresie objętym kontrolą w gminie zatrudniony był 1 asystent rodziny na 1 etat i 1 asystent rodziny na ½ etatu. W kontrolowanym okresie asystenci obejmowali swoim wsparciem 20 rodzin, na dzień kontroli 14. Analizie formalnej i merytorycznej poddano 5 przypadków rodzin objętych asystenturą.

We wszystkich przypadkach przyznanie asystenta rodzinie następowało po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i złożeniu wniosku przez pracownika socjalnego. Plany pracy z rodziną były sporządzane bez zbędnej zwłoki, zawierały wszystkie elementy wymagane ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W czterech przypadkach (tabela 3 poz. 10, 17, 18, 20) w planie pracy z rodziną terminy realizacji działań były zbyt ogólne. W przypadku dwóch rodzin (tabela 3 poz. 18, 20) plan pracy z rodziną nie był aktualizowany w związku ze zmianą sytuacji w rodzinie (pójście dziecka do pieczy, zmiana sytuacji szkolnej dziecka). W jednym planie pracy z rodziną (tabela 3 poz. 18) planowane działania były mylone z celami. W jednym przypadku w działaniach asystenta brakowało udokumentowania współpracy z kuratorem i szkołą (tabela 3 poz. 15) oraz w jednym przypadku koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej (tabela 3 poz. 18).

Podczas kontroli analizie poddano 15 okresowych ocen sytuacji rodzin dokonanych przez asystenta. Wszystkie oceny zostały dokonane zgodnie z ustawowym terminem. Brak było przekazania 2 ocen podmiotowi organizującemu pracę z rodziną. Asystent sporządził 2 oceny okresowe sytuacji rodziny, które zostały błędnie nazwane – oceny planu pracy z rodziną. Po zakończeniu współpracy z rodziną w 1 przypadku (tabela 3 poz. 15) prowadzono trzymiesięczny monitoring rodziny, w jednym przypadku (tabela 3 poz. 17) monitoring nie był prowadzony ze względu na wyprowadzkę rodziny poza teren gminy, a w jednym przypadku (tabela 3 poz. 18) nie prowadzono monitoringu ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę i brak kontaktu z podopieczną.

W kontrolowanym okresie w gminie nie było rodzin, które chciały skorzystać ze wsparcia asystenta w ramach ustawy o wsparciu kobiet i rodzin „Za życiem”⁴.

Podczas kontroli, w zakresie pracy asystenta rodziny, pouczone, aby:

- terminy realizacji działań w planach pracy z rodziną określać bardziej szczegółowo,
- w przypadku zmiany sytuacji w rodzinie aktualizować opracowany z nią plan pracy,
- przekazywać okresowe oceny sytuacji rodziny podmiotowi organizującemu pracę z rodziną (brak przekazania 2 ocen),
- podczas prowadzenia monitoringu rodziny współpracować z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny (tabela 3 poz. 18).

3. Rodziny z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Na dzień kontroli, w Gminie Bobolice w pieczy zastępczej przebywało łącznie 24 dzieci z 13 rodzin. Wśród nich 7 rodzin było objętych asystenturą w kontrolowanym okresie. W pozostałych przypadkach ośrodek wskazał, że brak asystentury w tych rodzinach to wynik m. in.: przebywania rodziców poza terenem gminy (3 rodziny), przebywaniem rodzica poza terenem gminy i śmierci drugiego rodzica (2 rodziny), ojciec nieznany i przebywaniem drugiego rodzica poza terenem gminy (1 rodzina).

Szczegółowej analizie poddano sytuację 2 rodzin z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej, które nie były objęte wsparciem asystenta na dzień kontroli, tj.:

[tekst wyłączony z jawności]

Zgodnie z przeprowadzoną kontrolą dokumentów, w kontrolowanym okresie, ośrodek otrzymał 22 zaproszenia do udziału w posiedzeniach dotyczących oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej. W 4 posiedzeniach uczestniczył asystent rodziny, a w 5 pracownik socjalny, w 10 uczestniczył pracownik ośrodka online, a w pozostałych 3 nie uczestniczono z uwagi na odległość i nie zamieszkiwanie rodziców na terenie Gminy Bobolice. W każdym przypadku przekazana była informacja dotycząca sytuacji rodziny i ewentualnych możliwości powrotu dziecka.

Zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że Gmina Bobolice zapewniała wsparcie w formie:

- wsparcia psychologicznego i prawnego prowadzonego przez psychologa i prawnika zatrudnionych w Centrum Wspierania Rodziny w Bobolicach i w Punkcie Informacyjno -Konsultacyjnym. Wsparcie psychologa udzielane jest w każdy czwartek, w I tydzień miesiąca - w godzinach od 8.00 do 11.00, II tydzień miesiąca w godzinach od 8.00 do 13.00 i III tydzień miesiąca w godzinach od 10.00 do 13.00.
- wsparcie prawne udzielane jest w Centrum Wspierania Rodziny w Bobolicach w każdą środę - I tydzień miesiąca w godzinach od 9.30 do 13.30, II tydzień miesiąca

⁴ Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1923).

w godzinach od 9.30 do 12.30, oraz w Punkcie Informacyjno -Konsultacyjnym w każdą środę w II tydzień miesiąca w godzinach od 9.30 do 14.30, oraz w każdą środę w III i IV tydzień miesiąca w godzinach od 12.30 do 13.30;

– wsparcie terapeuty uzależnień udzielane jest w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym w każdy wtorek w I tydzień miesiąca w godzinach od 12.00 do 15.00. Informacje o możliwości skorzystania ze wsparcia specjalistycznego są przekazywane w ramach bieżącej pracy asystentów rodzin oraz pracowników socjalnych. Informacje te są również zamieszczone na stronie internetowej jednostki.

Akta kontroli str. 14 – 158

Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

W Gminie Bobolice istnieje jedna placówka wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej – świetlica „Promyk” w miejscowości Dargiń dla piętnaściorga dzieci. Placówka działa w strukturach organizacyjnych Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bobolicach. Została powołana Uchwałą Rady Miejskiej w Bobolicach Nr LV/478/23 z dnia 26 października 2023 r. Zatrudnia kierownika i wychowawcę. Kierownik posiada kwalifikacje zgodne z wymogami określonymi w art. 25 ust 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W aktach kierownika znajdowały się oświadczenia dotyczące spełnienia wymogów określonych w art. 25 ust. 2 pkt 3 - 5 ustawy.

Akta kontroli, str. 87 - 89

Realizacja zaleceń pokontrolnych.

W dniach 2 - 4 lutego 2021 r. przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym w Gminie Bobolice. Jednostkę oceniono pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości. Wydano następujące zalecenia pokontrolne:

1. ujmować w planach pracy z rodzinami przewidywane efekty działań, o czym mowa w art. 15 ust. 3 ustawy – **zalecenie zostało zrealizowane.**

We wszystkich skontrolowanych przypadkach w planach pracy z rodziną ujmowano przewidywane efekty działań.

2. przed nawiązaniem stosunku pracy weryfikować osoby pod kątem zamieszczenia ich danych w Rejestrze, zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym – **zalecenie zostało zrealizowane.**

W kontrolowanym okresie w Gminie Bobolice zweryfikowano przed przyjęciem do pracy wszystkie zatrudnione osoby.

3. zachować ciągłość w zatrudnianiu asystentów rodziny w celu zapewnienia wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych zgodnie z art. 176 pkt 3 lit. a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz art. 8 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży „Za życiem” – **zalecenie zostało zrealizowane.**

W kontrolowanym okresie zachowano ciągłość w zatrudnianiu asystenta rodziny.

4. utworzyć placówki wsparcia dziennego o których mowa w art. 176 pkt 3 lit c ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej– **zalecenie zostało zrealizowane.**

Zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Bobolicach Nr LV/478/23 z dnia 26 października 2023 r. od dnia 1 grudnia 2023 r. w Gminie Bobolice funkcjonuje jedna Placówka Wsparcia Dziennego „Promyk” w formie pracy podwórkowej.

5. prowadzić kontrolę nad podmiotem organizującym pracę z rodziną i placówką wsparcia dziennego zgodnie z art. 28 a– **zalecenie zostało zrealizowane.**

Kontrole nad podmiotem organizującym pracę z rodziną zostały przeprowadzone 31.10.2022 r. oraz 31.08.2023 r. Zaleceń pokontrolnych nie wydano.

W związku z utworzeniem Placówki Wsparcia Dziennego w październiku 2023 r. kontrola placówki została zaplanowana na 2024 r.

Akta kontroli str. 92 – 93

Podsumowanie ustaleń kontroli:

1) stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości:

- brak udokumentowania współpracy: z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, ze szkołą i kuratorem sądowym,
- po powzięciu informacji o trudnościach opiekuńczo – wychowawczych w rodzinie brak przeprowadzenia w rodzinie wywiadu środowiskowego i dokonania kompleksowej analizy sytuacji rodziny szczególnie pod kątem jej funkcji opiekuńczo - wychowawczych celem przyznania rodzinie asystenta,
- brak prowadzenia monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem,

2) przyczyny stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości:

- zaniedbania,
- mylna interpretacja przepisów,

3) skutki stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości:

- niewystarczające wsparcie dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- brak wiedzy na temat sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem,

4) osoby odpowiedzialne za stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości:

- Burmistrz Bobolic,
- Kierownik Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bobolicach, asystent rodziny, pracownicy socjalni.

5) uprawnienia jednostki kontrolowanej:

- zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

6) wpis w książce kontroli:

- 1/2024

7) wystąpienie otrzymują:

- Burmistrz Bobolic,
- Wojewoda Zachodniopomorski

Zgodnie z § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli kopia wystąpienia pokontrolnego zostanie przekazana do pani Mieczysławy Brzozy – byłego Burmistrza Gminy Bobolice, która może w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, złożyć pisemne oświadczenie odnoszące się do stwierdzonych nieprawidłowości, za które ponosi odpowiedzialność w okresie objętym kontrolą.

W celu podniesienia efektywności pracy Gminy Bobolice w zakresie wspierania rodziny
wydaję

zalecenie zwykłe:

- 1) dokumentować współpracę z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny w myśl art. 15 ust. 1 pkt 18 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

zalecenia znaczące:

- 1) po powzięciu informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, przeprowadzać w niej wywiad środowiskowy i dokonywać kompleksowej analizy sytuacji rodziny szczególnie, pod kątem jej funkcji opiekuńczo - wychowawczych celem przyznania rodzinie asystenta – art. 11 ustawy,
- 2) prowadzić monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem – art. 176 pkt 7 ustawy.

W przypadku braku zastrzeżeń do zaleceń pokontrolnych proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Z upoważnienia
Wojewody Zachodniopomorskiego
Dawid Krystek
II Wicewojewoda Zachodniopomorski

Zespół inspektorów:

Joanna Dunajewska

Inspektor wojewódzki

Joanna Płachta

Starszy inspektor wojewódzki

Zastępca Dyrektora

Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej

Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

Izabela Wojtczak – Sikorska

Klauzula anonimizacji

- A. **Zakres wyłączenia:** informacje mogące bezpośrednio lub w kontekście ujawnić dane osobowe osoby fizycznej.
- B. **Podstawa prawna wyłączenia i przetwarzania:** art. 5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej(Dz. U. z 2022r poz. 902 – tekst jednolity), art. 5 ust.1. lit. B oraz art.6 ust.1 lit. C Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE
- C. **Osoba, która dokonała wyłączenia:** Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
- D. **Podmiot w interesie którego dokonano wyłączenia z jawności:** art. 8 ust. 5 w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej: (osoby fizyczne)